

REGULAMIN STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH

studia I stopnia

kierunek studiów: Praca Socjalna

I. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).
- Standardy kształcenia dla kierunku praca socjalna ogłoszonymi przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. z dnia 13 września 2007 r.),

II. Cel praktyk

Praktyki studenckie z założenia stanowią integralną część procesu dydaktycznego. Koncepcja praktyk zakłada stworzenie studentom odpowiednich warunków do zdobycia doświadczenia zawodowego oraz umiejętności praktycznych i organizacyjnych. Praktyki stwarzają szansę profesjonalnego rozwoju studenta, opartego na łączeniu doświadczeń ze zdobytą wiedzą w toku studiów.

Cele szczegółowe:

- zapoznanie z warunkami funkcjonowania placówek/organizacji/institucji pomocy społecznej oraz związanych bezpośrednio z działalnością społeczną i pracą socjalną,
- poznanie modeli organizacyjnych placówki/organizacji/institucji oraz metod i form pracy z podopiecznymi,
- doskonalenie umiejętności diagnozowania, planowania i organizowania pracy opiekuńczo-społecznej,
- kształtowanie właściwej postawy studentów przygotowujących się do zawodu pracownika socjalnego, zgodnej z zasadami etyki.

III. Efekty kształcenia

W ZAKRESIE WIEDZY:

- zna specyfikę placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności zna realizowane w nich zadania socjalne, sposoby funkcjonowania, organizację pracy, pracowników, uczestników procesów społecznych oraz prowadzoną dokumentację;
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy, podstawowe zasady pierwszej pomocy oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucji, w której praktyka jest realizowana.

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI:

- potrafi dokonać obserwacji:

- a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup podopiecznych,
- b) aktywności poszczególnych podopiecznych, w tym podopiecznych ze specjalnymi potrzebami,
- c) interakcji opiekun – podopieczny oraz interakcji między podopiecznymi (w tym samym i w różnym wieku),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczej, pomocowej i terapeutycznej,
- g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw podopiecznych,
- h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;
- potrafi współdziałać z opiekunem praktyk w:
  - a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
  - b) podejmowaniu działań społecznych wynikających z zastanych sytuacji,
  - c) podejmowaniu działań na rzecz podopiecznych ze specjalnymi potrzebami;
- potrafi samodzielnie pełnić rolę opiekuna, w szczególności:
  - a) potrafi diagnozować dynamikę grupy oraz pozycję jednostek w grupie,
  - b) potrafi poznawać podopiecznych, ich sytuację społeczną, potrzeby, zainteresowania i zdolności, a także potrafi określić poziom rozwoju oraz wstępnie zdiagnozować dysfunkcje i zaburzenia,
  - c) potrafi samodzielnie prowadzić działania socjalne wobec grupy i poszczególnych podopiecznych,
  - d) potrafi sprawować opiekę nad grupą w toku spontanicznej aktywności,
  - e) potrafi zorganizować i prowadzić zajęcia integrujące grupę i działania profilaktyczne w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
  - f) potrafi animować aktywność grupy i współdziałanie jej uczestników,
  - g) potrafi podejmować indywidualną pracę z podopiecznymi,
  - h) potrafi podejmować działania o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- potrafi analizować i interpretować zaobserwowane albo doświadczone sytuacje i zdarzenia społeczne, w tym:
  - a) potrafi prowadzić dokumentację praktyki,

- b) potrafi konfrontować wiedzę teoretyczną z praktyką,
- c) potrafi ocenić własne funkcjonowanie w toku realizowania zadań socjalnych (potrafi dostrzec swoje mocne i słabe strony),
- d) potrafi ocenić przebieg prowadzonych działań oraz realizację zamierzonych celów,
- e) potrafi konsultować się z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
- f) potrafi omawiać zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:

- ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań społecznych,
- jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań socjalnych w środowisku społecznym;
- ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pomocowych,
- odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania socjalne.

IV. Treści programowe

1. Czas odbycia praktyki, obowiązujący wymiar godzin reguluje plan studiów, dostępny dla studentów poprzez Wirtualną Uczelnię.
2. Obowiązuje roczne rozliczanie praktyki – student sam decyduje o czasie odbywania określonej praktyki w danym roku akademickim.
3. Ramowy program praktyk studenckich przewiduje następujący ich rozkład w czasie trwania studiów:

PRAKTYKA WSTĘPNA

- poznanie form i metod pracy wybranej placówki/organizacji/institucji pomocy społecznej,
- udział w realizacji projektów proponowanych przez instytucje, placówki i organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia, towarzystwa).

PRAKTYKA ZAWODOWA

- poznanie form i metod pracy wybranej instytucji (placówki, organizacji) pomocy społecznej;
- poznanie możliwości diagnozowania, planowania i organizowania pracy socjalnej;
- poznanie dokumentacji placówki/organizacji/institucji;
- uczestnictwo w zadaniach realizowanych przez placówkę/organizację pozarządową/institucję – twórcze włączenie się w formy pracy z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności warsztatowych nabytych w czasie studiów;

- samodzielne wykonywanie zadań na rzecz placówki, instytucji czy organizacji, uzgodnionych z opiekunem praktyk (w wymiarze co najmniej 1/5 realizowanych godzin praktyki).

PRAKTYKA DYPLMOWA

- zaleca się, aby wybór placówki/organizacji/instytucji umożliwił zaprojektowanie i przeprowadzenie badań, związanych z problematyką pracy dyplomowej,
- w trakcie realizacji praktyki wymagana jest ścisła współpraca studenta z kierownictwem placówki czy organizacji, w której student realizuje praktykę,
- studenci studiów stacjonarnych realizują praktykę dyplomową w marcu danego roku kalendarzowego (w okresie tym nie odbywają się zajęcia dydaktyczne),
- student jest zobowiązany do samodzielnego wykonywania zadań na rzecz placówki, instytucji czy organizacji, uzgodnionych z opiekunem praktyk (w wymiarze co najmniej 1/5 realizowanych godzin praktyki).

V. Założenia organizacyjne

1. Jeśli wybrana przez studenta placówka wymaga skierowania na praktykę ze strony Uczelni, student może pobrać skierowanie w Biurze Obsługi Studenta.
2. W Biurze Obsługi Studenta student pobiera „Zeszyt praktyk”, który jest dokumentem zawierającym informację o miejscach realizacji i przebiegu praktyk w ciągu trzech lat studiów.
3. W placówce student zgłasza się do przedstawiciela kierownictwa (dyrektor, kierownik, komendant), który wyznacza osobę bezpośrednio odpowiedzialną za przebieg praktyki i opiekę nad studentem. Opiekun praktyk ustala ze studentem szczegółowy program praktyki zgodny z wytycznymi Uczelni.
4. W czasie trwania praktyki student prowadzi systematycznie „Zeszyt praktyk”, zapisując czynności/działania podejmowane w ramach obowiązków praktykanta.
5. Podstawą zaliczenia praktyki jest uzyskanie w „Zeszycie praktyk”:
  - potwierdzenia odbycia praktyki w wymiarze przewidzianym dla określonego typu praktyki (pieczęć placówki lub organizacji, w której była realizowana praktyka oraz pieczęć dyrektora wraz z podpisem),
  - opisowej oceny przebiegu praktyki i krótkiej charakterystykę postawy studenta (opinia opiekuna praktyk w placówce/organizacji/instytucji) oraz oceny cyfrowej w zakresie od 2,0 do 5,0 z uwzględnieniem ocen półrocznych.

VI. Instytucje praktyk

1. Praktyki odbywają się w placówkach:
  - z którymi Uczelnia podpisała porozumienia o organizacji studenckich praktyk zawodowych,
  - wybranych przez studenta.
2. Rodzaje placówek:

- ośrodki pomocy społecznej,
- miejskie ośrodki pomocy społecznej,
- gminne ośrodki pomocy społecznej,
- miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej,
- powiatowe centra pomocy rodzinie,
- miejskie centra pomocy rodzinie,
- domy kultury, centra kulturalno-oświatowe,
- hospicja,
- organizacje pozarządowe – fundacje, stowarzyszenia,
- centra wolontariatu,
- placówki wsparcia dziennego (ogniska wychowawcze, świetlice środowiskowe, świetlice szkolne, kluby młodzieżowe, kluby osiedlowe),
- placówki interwencyjne (pogotowia opiekuńcze),
- kuratela sądowa (dla nieletnich i dorosłych),
- ośrodki kuratorskie,
- ośrodki leczenia uzależnień,
- streetworking,
- inne placówki i organizacje związane z pomocą opiekuńczą i socjalną.

3. W trakcie odbywanej praktyki student powinien mieć możliwość obserwowania różnorodnych form i metod pracy wybranej placówki. Należy przy tym uwzględnić charakter i specyfikę danej placówki oraz ewentualne sugestie praktykanta, wynikające z jego osobistych zainteresowań i możliwości.

4. W placówce bezpośrednim opiekunem studenta jest osoba wyznaczona przez organ kierowniczy placówki/organizacji/instytucji. Kierownictwo placówki/organizacji/instytucji oraz opiekun praktykanta decydują o formie i zakresie obowiązków studenta.

5. W trakcie odbywania **praktyki** student powinien poznać:

- główne cele i zadania placówki/organizacji/instytucji, w której odbywa praktykę,
- obowiązki i prawa pracowników,
- obowiązujące przepisy prawne (statut, regulamin organizacyjny, zarządzenia),
- stosowane metody i formy pracy,
- sposoby oceny efektywności pracy.

6. Do podstawowych obowiązków **praktykanta** należy:

- aktywne uczestniczenie w życiu danej placówki, instytucji lub organizacji i wykonywanie merytorycznych poleceń opiekuna praktyk,

- poznawanie form i metod pracy danej placówki, instytucji czy organizacji, zgodności założeń formalno-organizacyjnych z realizowanymi celami, klimatu społecznego towarzyszącego pracy socjalnej,
- systematyczne prowadzenie dokumentacji dotyczącej przebiegu praktyki w „Zeszytach praktyk”,
- samodzielne wykonywanie zadań i prowadzenie zajęć merytorycznych na rzecz placówki, instytucji czy organizacji, uzgodnionych z opiekunem praktyk.

7. Do podstawowych zadań **opiekuna praktykanta** należy:

- sprawowanie kompleksowej opieki merytorycznej nad studentem w trakcie realizacji przez niego praktyki,
- pomaganie przy wykonywaniu zadań przewidzianych programem praktyk,
- umożliwianie samodzielnego wykonywania zadań i zajęć,
- zapoznanie studenta z warsztatem pracy,
- udostępnianie niezbędnych materiałów i środków,
- zapewnienie dostępu do dokumentacji,
- pomaganie przy realizacji zadań badawczych,
- podsumowanie praktyki i dokonanie oceny efektywności pracy studenta w trakcie praktyki (opinia).

8. Student w trakcie praktyki zobowiązany jest dostosować się do obowiązujących w danej placówce/organizacji/instytucji przepisów, zarządzeń wewnętrznych i zasad organizacyjnych.

VII. Inne możliwości odbycia praktyki

1. Wolontariat

- Studenci, którzy chcą odbyć praktykę w formie wolontariatu, muszą przedstawić aktualne zaświadczenie i umowę zawartą między wolontariuszem a placówką, w której odbywany jest wolontariat.

2. Praca zawodowa

- Istnieje możliwość zaliczenia części praktyk w przypadku zatrudnienia w placówce, znajdującej się na proponowanej liście miejsc praktyk. Konieczne jest aktualne zaświadczenie o zatrudnieniu ze wskazaniem zajmowanego stanowiska i wykazu obowiązków.
- Istnieje możliwość zaliczenia części praktyk w przypadku zatrudnienia w placówce nie ujętej na liście placówek, rekomendowanych do odbycia praktyki. Wskazana jest wówczas konsultacja merytoryczna z Pełnomocnikiem Dyrektora INS ds. Praktyk Studenckich i Biura Karier.

Formy te mogą pozwolić na zaliczenie praktyki wstępnej i praktyki zawodowej, natomiast nie zwalniają z pedagogicznej praktyki dyplomowej.

Dopuszcza się możliwość zaliczenia praktyki dyplomowej w ramach realizacji projektu badawczego, związanego z tematyką przygotowywanej pracy dyplomowej. Fakt prowadzenia badań w placówce

powinien być potwierdzony przez wpisanie ich do „Zeszytu Praktyk” oraz potwierdzenie przez kierownictwo placówki stemplem instytucji oraz imiennym (z podpisem osoby potwierdzającej).

VIII. Warunki zaliczania praktyk studenckich

1. Po odbyciu praktyki student zobowiązany jest do złożenia oryginałów i ksero „Zeszytu praktyk” i pozostałych wymaganych dokumentów, najpóźniej do dnia sesji właściwej każdego roku, w którym dany etap praktyk powinien zostać zakończony. Praktyki stanowią integralną część zaliczenia semestralnego.
2. W uzasadnionych przypadkach Pełnomocnik Dyrektora Instytutu Nauk Społecznych ds. praktyk studenckich może podjąć decyzję o przedłużeniu terminu realizacji praktyk. Konieczne jest wówczas złożenie podania na piśmie z pełnym uzasadnieniem prośby.
3. Zaliczenia dokonuje się na podstawie „Zeszytu praktyk” (opis odbywanej praktyki, potwierdzenie opiekuna, pieczętka, opinie, zatwierdzenie projektu, potwierdzenie jego realizacji);
4. Zaliczenia praktyki dokonuje Pełnomocnik Dyrektora INS do spraw Praktyk Studenckich i Biura Karier.

IX. Forma zaliczenia praktyki

Zaliczenie z oceną.

X. Postanowienia końcowe

1. PEDAGOGIUM WSNS w Warszawie nie finansuje kosztów realizacji praktyk odbywanych przez studenta.
2. Koszty ubezpieczenia studenta od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków na czas trwania praktyki ponosi student.
3. Nadzór nad sprawami związanymi z organizacją i przebiegiem praktyk studenckich prowadzi Instytut Nauk Społecznych Pedagogium WSNS.